

На основу члана 88. став 6. Закона о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

## ПРАВИЛНИК

### **о ближим условима, као и о начину доделе и коришћења средстава из годишњег програма коришћења средстава за одрживи развој и унапређење шумарства**

"Службени гласник РС", број 23 од 18. марта 2025.

## I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

### Члан 1.

Овим правилником ближе се прописују услови, као и начин доделе и коришћења средстава из годишњег програма коришћења средстава за одрживи развој и унапређење шумарства (у даљем тексту: Годишњи програм).

### Члан 2.

Поједини изрази, употребљени у овом правилнику, имају следеће значење:

- 1) *пошумљавање* је садња или сетва у сврху подизања шума на необраслом земљишту, која обухвата припрему терена, садњу шумских садница, односно сетву шумског семена и по потреби оградивање;
- 2) *поновно пошумљавање* је пошумљавање површина на којима пошумљавање у претходним годинама није успело због више силе утврђене у складу са одредбама овог правилника;
- 3) *подизање плантажа и интензивних засада* обухвата радње из тачке 1) овог члана које се спроводе ради интензивне производње дрвета и заштите земљишта;
- 4) *пошумљавање голети у приватној својини* је подела шумских садница физичким лицима ради пошумљавања;
- 5) *мелиорација* је садња или сетва ради промене узгојног облика, која обухвата уклањање постојеће вегетације, припрему терена, садњу шумских садница или сетву шумског семена;
- 6) *санација* је уклањање поломљених, оштећених, заражених или угрожених стабала са површине погођене пожарима, сушењем, биљним болестима и штеточинама, ветроломима и ветроизвалама, поплавама, бујичним токовима, клизиштима и другим непредвиђеним чиниоцима, припрема терена и садња или сетва, у складу са планским документом;
- 7) *нега и одржавање шума* (младе природне састојине и вештачки подигнути засади) је:
  - (1) нега шума у складу са прописаним упутствима за газдовање одређеним газдинским типом,
  - (2) прва прореда, осим прореде у плантажама и интензивним засадима;
- 8) *производња шумског семена* је брање, односно сакупљање, дорада и складиштење шумског семена произведеног од признатог полазног материјала, оснивање семенске плантаже, као и набавка опреме за производњу шумског семена у складу са законом којим се уређује репродуктивни материјал шумског дрвећа;
- 9) *производња шумског садног материјала* је производња садница намењених за подизање и обнављање шума, као и набавка опреме за производњу шумског садног материјала;
- 10) *заштита шума и шумских засада* је заштита шума и шумских засада од биотичких (биљне болести, штеточине и дивљач) и абиотичких узрочника (пожар, вода, ветар, снег, град и др.);
- 11) *заштита шума од пожара* је изградња и одржавање противпожарних пруга, градња противпожарних осматрачница, градња и одржавање трајних водозахвата и стационарних резервоара за воду, као и набавка опреме и средстава за превенцију и гашење шумских пожара у складу са планом заштите шума од пожара;
- 12) *градња шумског пута* је градња шумског пута (I и II фаза) за отварање шумског комплекса на коме ће се спроводити мере утврђене плановима газдовања шумама:
  - (1) I фаза градње шумског пута подразумева израду доњег строја пута, и то: ископ земљишта у широком откопу, уградивање водопроста, израда канала или ригола, банкина, шкарпи усека и насипа и ваљање постелице,
  - (2) II фаза градње шумског пута подразумева израду горњег строја пута, и то: разастирање и ваљање коловозне конструкције (коловозне подлоге и коловозног застора);

13) *реконструкција шумског пута* је промена техничких и конструктивних елемената постојећег шумског пута, и то: повећање радијуса хоризонталних кривина; смањење нагиба нивелете; проширење планума пута; регулисање ефикасног одводњавања (површинске воде са коловоза, воде са прибрежних косина и подземне воде); израда и уређење коловозне конструкције (разастирање и ваљање коловозне подлоге и коловозног застора);

14) *санација оштећења дела шумског пута* подразумева радове на санирању оштећења дела шумског пута насталог услед дејства природних сила као што су земљотрес, поплава, бујица, клизишта, лавине и друго, о чему је министарство надлежно за послове шумарства (у даљем тексту: Министарство) обавештено у року од месец дана од дана настанка оштећења;

15) *мост на траси шумског пута* је грађевина којом траса шумског пута прелази преко препреке. Мост распона до 5 m (плочасти пропуст) се гради на основу типског пројекта, а мост распона већег од 5 m се гради на основу главног пројекта;

16) *едукација и промоција* је израда и реализација програма и пројекта образовања стручне и шире јавности, организација и учешће у раду стручних скупова и обука, набавка опреме у функцији едукације и промоције и израда публикација од значаја за промоцију шума и шумарства;

17) *развојно-истраживачки рад* је израда и реализација студија, експертиза и развојно-истраживачких пројеката у циљу унапређења шумарства;

18) *остали пројекти од општег интереса за шумарство* су пројекти набавке опреме, машина, алата и инструмената који се користе у шумарству, као и реализација пројеката у складу са документима јавних политика и планским документима газдовања шумама;

19) *виша сила* у смислу овог правилника је суша у периоду од најмање 30 дана у коме је укупна количина падавина нижа од десетогодишњег просека за одређено подручје, екстремно високе температуре, пожар, град, поплава, екстремно јак ветар, земљотрес и друге непогоде које имају карактер елементарних, односно природних непогода, као и биотички фактори који проузрокују сушење садница, односно оштећење или уништење радова и објеката, чије се утврђивање врши на основу непосредног увида на терену и извештаја добијених од надлежних органа (хидрометеоролошки завод, сеизмолошки завод, специјализоване службе за ванредне ситуације министарства надлежног за унутрашње послове, научне институције из области шумарства и др.).

## II. УСЛОВИ И НАЧИН ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

### Члан 3.

Доделу средстава из Годишњег програма (у даљем тексту: средства) врши Министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине (у даљем тексту: давалац средстава) конкурсом који се објављује на интернет страници даваоца средстава (у даљем тексту: конкурс).

Конкурсом се утврђује:

- 1) врста радова, односно пројекта;
- 2) лица која имају право на подношење пријаве;
- 3) начин подношења пријаве;
- 4) списак документације и посебни услови за доделу средстава по врстама радова, односно пројекта;
- 5) калкулација трошкова;
- 6) рок за подношење пријаве;
- 7) критеријуми за бодовање програма и пројекта;
- 8) начин закључивања уговора.

### Члан 4.

Право на доделу средстава има лице које поднесе пријаву на конкурс (у даљем тексту: подносилац пријаве) и испуњава одговарајуће услове, и то:

- 1) сопственик или корисник шума и шумског земљишта, као и другог земљишта намењеног пошумљавању;
- 2) правно лице или предузетник, ако је закључио уговор о изради и реализацији радова, односно пројекта са сопствеником, односно корисником шуме или земљишта на коме ће се изводити радови;
- 3) научноистраживачка установа у области шумарства, као и правно лице које испуњава посебне услове утврђене конкурсом, за развојно-истраживачки рад, едукацију и промоцију или за остале пројекте од општег интереса за шумарство;

4) шумски расадник уписан у Регистар матичњака, шумских расадника и расадника украсног дрвећа и жбуња који води Министарство.

#### Члан 5.

Пошумљавање, подизање плантажа и интензивних радова и мелиорација врши се у складу са планом гајења којим се утврђује број, врста и квалитет садница које ће се користити.

За радове из става 1. овог члана у шумама и на земљишту за које не постоји план гајења, број, врста и квалитет садница утврђује се конкурсом.

Санација се врши у складу са санационим планом којим се утврђује број, врста и квалитет садница које ће се користити.

За радове из ст. 1. и 3. овог члана могу да се користе само саднице произведене у складу са прописима којима се уређује шумски репродуктивни материјал.

#### Члан 6.

За доделу средстава за пошумљавање обрадивог пољопривредног земљишта, подносилац пријаве на конкурс доставља и копију сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште.

#### Члан 7.

Уз пријаву за конкурс подносилац пријаве, у зависности од врсте послова односно радова, прилаже и одговарајуће пројекте, и то: пројекте градње, реконструкције и санације шумских путева, градње моста на траси шумског пута, изградње и одржавања водозахвата и стационарног резервоара за воду, изградње противпожарних осматрачница, градње и одржавања противпожарних пруга и пројекте едукације, промоције, развојно-истраживачке и остале пројекте од општег интереса за шумарство.

Пројекти из става 1. овог члана морају да испуњавају одговарајуће услове у погледу садржине прописане овим правилником.

#### Члан 8.

Техничка документација главног пројекта за градњу новог шумског пута садржи:

1) површину и намену шума и шумског земљишта због којих треба да се гради пут, ради спровођења мера утврђених плановима газдовања шумама;

2) опис пројектованог шумског пута са ближим подацима о локацији, намени коришћења пута и осталим битним елементима везаним за газдовање шумама и површинама земљишта, укључујући и потребе становништва за изградњу предвиђеног пута;

3) припадност мрежи, категоризацију и карактеристике шумског пута;

4) дужину пројектованог шумског пута, планирану динамику градње и почетка коришћења изграђеног пута;

5) анализу отворености шумског комплекса пре и после изградње пројектованог шумског пута са прилогом (основна карта размере 1:10000, на којој се виде сви елементи које садржи анализа);

6) технички извештај;

7) ситуацију размере 1:1000;

8) уздужни профил размере 1:100 и 1:1000;

9) попречне профиле размере 1:100;

10) главни пројекат моста на шумском путу распона преко 5 m, а типске пројекте за мостове (плочасте пропусте) распона до 5 m;

11) пројекат израђен на посебној геодетској подлози са пописом свих геореференцираних стационажних тачака;

12) предмер радова и предрачун трошкова;

13) калкулацију трошкова изградње шумског пута укупно и по 1 km дужном, са структуром извора финансирања;

14) техничке и конструктивне карактеристике пута:

(1) минимална ширина коловоза – за једносмерни 3 m, а за двосмерни 5,5 m,

(2) минимална ширина банкина – са и без риголе за одводњавање 1 m,

(3) минимална дебљина коловоза: на постељици V и VI категорије земљишта 15 cm, на постељици IV категорије земљишта 35 cm, а на постељици III категорије земљишта 50 cm, у два слоја,

(4) цевasti пропуст одговарајућег пречника, у зависности од предвиђене количине воде, на свим конкавним преломима нивелете, а највише на дужинама од 300 m,

(5) уздужни нагиб пута до  $\pm 10\%$ , а на краћим дистанцама (до 50 m) до  $\pm 12\%$ ,

(6) попречни нагиб у кривинама до 5%,

(7) радијус хоризонталних кривина минимум 20 m, а у серпентинама 12 m,

(8) проширење коловоза у кривинама код серпентина од најмање 2 m,

(9) максимално растојање између мимоилазница 300 m.

Уз техничку документацију главног пројекта подносилац пријаве на Конкурс доставља и дигиталну карту са унетим постојећим путевима и приказом трасе новог шумског пута (*shape*, *kmz* или *klm* file).

#### Члан 9.

Главни пројекат за реконструкцију постојећег шумског пута и санацију оштећења дела шумског пута садржи техничку документацију са подацима из члана 8. став 1. тач. 2)–5) и 7)–16) и става 2. овог правилника.

#### Члан 10.

Техничка документација главног пројекта моста на траси шумског пута садржи:

1) димензије распона моста;

2) димензије талпи;

3) димензије дрвене моснице – систем просте греде или димензије самоносиве армирано-бетонске плоче са прорачуном арматуре;

4) димензије дрвене моснице подупрте седлима и косницима;

5) димензије косника;

6) димензионисање обалног ослонца (од камена у цементном малтеру или армираног бетона са прорачуном арматуре);

7) цртеж моста;

8) предрачун трошкова градње моста;

9) техничке и конструктивне карактеристике моста:

(1) ширина моста минимално 4 m, а ширина коловоза минимално 3 m,

(2) минимална гранична носивост конструкције за средишње оптерећење 300 kN,

(3) висина моста на основу хидрауличног прорачуна, а најмање 0,5 m изнад највећег забележеног нивоа воде,

(4) за распон моста до 8 m, главни носач проста греда или самоносива армирано бетонска плоча,

(5) за распон од 8–15 m, главни носач са двојним, тројним или четворним подупирањем или самоносива армирано бетонска плоча са средишњим ослонцем,

(6) за распон преко 15 m, главни носач у облику сложеног решеткастог носача или пренапрегнутих самоносивих армирано-бетонских греда,

(7) материјал од кога је мост изграђен треба да обезбеди трајност од најмање 30 година,

(8) нивелета моста хоризонтална или конвексна, са уздужним падом/успоном од 0,5 до 3%.

#### Члан 11.

Типски пројекат моста малог распона садржи техничку документацију главног пројекта са подацима из члана 10. тач. 1)–3) и 6)–9) овог правилника.

#### Члан 12.

Пројекат за градњу и одржавање противпожарних пруга садржи:

- 1) извод из плана заштите од пожара донет у складу са прописима којима се уређује заштита од пожара;
- 2) укупну површину шума газдинске јединице угрожене од пожара, по степену угрожености;
- 3) опис састојине угрожене од пожара ради одређивања ширине и дужине противпожарне пруге;
- 4) геореферентну тачку положаја објекта;
- 5) дигиталну карту са унетим постојећим путевима, односно пругама и планираним противпожарним путевима и пругама;
- 6) начин градње, односно одржавања противпожарне пруге (врсте радова) ради дугорочног обезбеђења њене функције;
- 7) димензије противпожарне пруге (дужина и ширина);
- 8) предмер радова и предрачун трошкова.

#### Члан 13.

Пројекат за градњу и уређење водозахвата и стационарног резервоара за воду садржи:

- 1) извод из плана заштите од пожара донет у складу са прописима којима се уређује заштита од пожара;
  - 2) димензије објекта, врсту и обим радова и количину материјала потребног ради дугорочног обезбеђења функције објекта;
  - 3) предмер радова и предрачун трошкова;
  - 4) дигиталну карту са унетим постојећим путевима, воденим површинама, водозахватима и стационарним резервоарима, положајем новог водозахвата, односно стационарног резервоара за воду и геореферентним тачкама њиховог положаја;
  - 5) начин обезбеђења функционалности и заштите објекта, са дефинисаном минималном количине воде;
  - 6) сагласност надлежног органа за градњу у складу са прописима који уређују област водопривреде.
- Минимални капацитет водозахвата из става 1. овог члана износи 30 m<sup>3</sup>, а стационарног резервоара за воду 10 m<sup>3</sup>.

#### Члан 14.

Пројекат за градњу противпожарне осматрачнице садржи:

- 1) извод из плана заштите од пожара донет у складу са прописима којима се уређује заштита од пожара, са картираном мрежом постојећих и планираних осматрачница;
- 2) пројекат осматрачнице са неопходном бетонском и челичном подлогом;
- 3) предмер радова и предрачун трошкова;
- 4) дигиталну карту са унетим постојећим и планираним противпожарним осматрачницама;
- 5) геореферентну тачку положаја објекта.

#### Члан 15.

Уз пројекат едукације, промоције, студија, експертиза, развојно-истраживачких пројеката и осталих пројеката од општег интереса за шумарство подносилац пријаве доставља попуњен образац пријаве пројекта, која нарочито садржи:

- 1) име руководиоца пројекта и пројектни тим;
- 2) износ средстава потребних за реализацију пројекта;
- 3) конструкцију финансирања пројекта (из буџета, сопствених средстава и средстава из којих се суфинансира);
- 4) динамику спровођења пројекта (по месецима);
- 5) опис пројекта (стање, образложење значаја пројектних активности, процена утицаја на развој сектора, одрживост резултата и ефеката пројекта);
- 6) циљеве и основне активности пројекта;

- 7) мерљиве ефекте пројекта;
- 8) ризике;
- 9) податке о усклађености са националним, регионалним или локалним стратешким приоритетима;
- 10) листу сродних пројеката које финансира Република Србија или међународна заједница;
- 11) калкулацију трошкова.

Ако је давалац средстава наручилац израде пројекта едукације, промоције, студије, експертизе, развојно-истраживачког пројекта или другог пројекта од општег интереса за шумарство, учешће средстава за реализацију пројекта може бити 100%.

#### Члан 16.

Давалац средстава проверава да ли је пријава на конкурс поднета у складу са одредбама овог правилника и конкурса, као и да ли је приложена уредна прописана документација.

Ако пријава на конкурс не садржи све податке прописане овим правилником и конкурсом или ако уз пријаву није приложена уредна прописана документација, давалац средстава обавештава подносиоца неуредне пријаве на који начин да уреди пријаву и то у року који не може бити краћи од осам дана од дана пријема обавештења, уз упозорење на правне последице ако не уреди пријаву у року, у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

#### Члан 17.

Стручну оцену пријава поднетих на конкурс врши комисија даваоца средстава, на основу критеријума утврђених конкурсом.

ПРЕЛИМИНАРНИ РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА И ПРЕДЛОГ ЗА УГОВАРАЊЕ ОБЈАВЉУЈУ СЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ ДАВАОЦА СРЕДСТАВА.

Подносилац пријаве на конкурс може изјавити приговор на прелиминарне резултате конкурса даваоцу средстава, у року од три дана од дана објављивања прелиминарних резултата.

Коначну одлуку о додели средстава доноси руководиоца органа који је давалац средстава.

#### Члан 18.

На основу коначне одлуке из члана 17. став 4. овог правилника, давалац средстава са корисником средстава закључује уговор о коришћењу средстава (у даљем тексту: уговор), којим се утврђују услови и начин коришћења средстава.

Уговором из става 1. овог члана утврђује се врста, обим и вредност уговорених радова, односно реализације пројекта, рок за завршетак уговорених радова, обавезе уговорних страна са утврђеном динамиком исплате средстава и инструментом обезбеђења плаћања.

Са корисником средстава не може се закључити уговор из става 1. овог члана за радове који су били уговорени по претходним конкурсима даваоца средстава, осим ако те радове није извршио услед више силе.

### III. НАЧИН КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА

#### Члан 19.

Средства из члана 3. став 1. овог правилника се користе се за следеће радове и пројекте, и то:

- 1) за заштиту шума;
- 2) пошумљавање и поновно пошумљавање;
- 3) пошумљавање голети у приватној својини;
- 4) подизање плантажа и интензивних засада;
- 5) мелиорацију;
- 6) санацију;
- 7) негу и одржавање шума;
- 8) производњу шумског семена и садног материјала;
- 9) градњу, санацију и реконструкцију шумског пута;

- 10) едукацију и промоцију;
- 11) развојно истраживачки рад;
- 12) остале пројекте од општег интереса за шумарство.

#### Члан 20.

Средства за радове санације, користе се, у зависности од старости састојине, у складу са износом опредељеним посебним прописом, и то:

- 1) у пуном износу трошкова санације, ако је старост састојине која је предмет санације мања од 1/3 планиране опходње;
- 2) до 50% износа трошкова санације, ако је старост састојине која је предмет санације од 1/3 до 2/3 планиране опходње.

Изузетно од става 1. овог члана, без обзира на старост, додела средстава врши се у целости за радове на санацији, ако је вредност дрвета значајно умањена услед оштећења која су разлог санације.

#### Члан 21.

Пријем извршених радова (у даљем тексту: пријем радова) обухвата утврђивање обима уговорених радова, пријем извршених радова, материјално финансијску документацију којом корисник средстава правда утрошена средства као и оцену периодичног, односно коначног извештаја корисника средстава у складу са одредбама уговора, овог правилника и других прописа.

Пријем радова врши давалац средстава.

#### Члан 22.

Давалац средстава ће из средстава финансирати уговорене радове сразмерно пријему радова, а највише до уговореног износа.

Уколико је обим извршених радова мањи од уговореног, примиће се радови у умањеном обиму који испуњавају одредбе уговора.

#### Члан 23.

Пријем радова из члана 19. тач. 2)–6) овог правилника врши се крајем или по истеку једног вегетационог периода од времена садње, односно сетве.

Пријем осталих радова из члана 19. овог правилника врши се у складу са уговором.

#### Члан 24.

Пријем радова на садњи на целокупној уговореној површини извршиће се у целости, ако је у време пријема радова на целокупној уговореној површини присутно најмање 75% живих садница од броја садница утврђених уговором.

Извршиће се пријем радова на садњи на делу уговорене површине на којој је у време пријема радова присутно најмање 75% живих садница од броја садница утврђених уговором.

Пријем радова на сетви извршиће се на целокупној уговореној површини ако је крајем или по истеку једног вегетационог периода присутан поник на најмање 75% уговорене површине.

Корисник средстава у наредне две године од године садње односно сетве о свом трошку врши попуњавање делова из ст. 1–3. овог члана на којима шумљавање није успело.

Контролу извршења уговорених радова на попуњавању површина из ст. 1–3. овог члана врши давалац средстава.

#### Члан 25.

Ако је проценат преживелих садница односно поника из члана 24. ст. 1–3. овог правилника после једног вегетационог периода мањи од 75% услед дејства више силе, давалац средстава ће у целини исплатити средства до уговореног износа, ако је о настанку више силе обавештен електронски или редовном поштом у року од 15 дана од дана настанка последица дејства више силе, а најкасније до 30. септембра текуће године.

#### Члан 26.

Пријем радова на пошумљавању голети у приватној својини поделом садница физичким лицима врши се на основу потписане изјаве физичког лица о врсти, количини и старости садница које је преузео без новчане накнаде од правног лица, односно предузетника из члана 4. тачка 2) овог правилника, као и провером на најмање 20% површина из уговора.

#### Члан 27.

Корисник средстава доставља даваоцу средстава, оверену спецификацију трошкова на реализацији уговорених радова, којом правда утршена средства.

Спецификација трошкова из става 1. овог члана садржи податке о врсти материјално финансијске документације за правдање трошкова, висини и врсти трошкова, броју и висини дневница за поједине радове, броју сати рада машина и сл., као и укупан износ утрошених средстава.

При правдању трошкова признаје се висина трошкова са припадајућим ПДВ-ом у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, односно са урачунатим ПДВ-ом у износу за који није остварен повраћај истог.

Приликом пријема радова, режијски трошкови се признају у односу на вредност примљених и оправданих радова у проценту утврђеном конкурсом, који не може бити већи од 10%.

### IV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

#### Члан 28.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о ближим условима, као и начину доделе и коришћења средстава из годишњег програма коришћења средстава Буџетског фонда за шуме Републике Србије и Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине („Службени гласник РС”, бр. 17/13 и 20/16).

#### Члан 29.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 002321397 2024 14840 007 001 012 001

У Београду, 10. марта 2025. године

Министар,

др **Александар Мартиновић**, с.р.